

31980L0876

23.9.1980

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 250/7

NÕUKOGU DIREKTIIV,**15. juuli 1980,****suure lämmastiksisaldusega ammooniumnitraat-lihtväetisi käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta****(80/876/EMÜ)**

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 100,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽²⁾võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽³⁾

ning arvestades, et:

väetisi käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamist käsitlevas nõukogu 18. detsembri 1975. aasta direktiivis 76/116/EMÜ ⁽⁴⁾ on juba sätestatud ühenduse eeskirjad ühenduses kõige olulisemate liht- ja kompleksväetiste tähistamise, koostise, märgistamise ja pakendamise kohta; nimetatud direktiivis käsitletakse eelkõige ammooniumnitraatväetisi; võttes arvesse seda liiki väetiste eripära ja sellest tulenevaid nõudeid seoses avaliku julgeoleku ning töötajate tervise ja kaitsega, peetakse vajalikuks kehtestada täiendavad ühenduse eeskirjad nende väetiste kohta;

ammooniumnitraat on oluline koostisaine mitmesugustes toodetes, millest mõned on mõeldud kasutamiseks väetisena ja

mõned lõhkeainena; lahknevuste tõttu siseriiklikes sätetes, milles käsitletakse väetisena kasutatavate toodete muudest ammooniumnitraadi baasil valmistatud toodetest erinevat liigitamist, erinevad ammooniumnitraatväetiste turustamist reguleerivad eeskirjad liikmesriigiti üksteisest; kõnesolevate lahknevuste tõttu takistavad need eeskirjad kõrge lämmastiksisaldusega ammooniumnitraat-lihtväetistega kauplemist Euroopa Majandusühenduses;

neid ühisturu rajamise takistusi saab vähendada või koguni kõrvaldada, kui samad nõuded võetakse vastu kõigis liikmesriikides kas lisaks olemasolevatele õigusaktidele või nende asemel;

teatavaid käesoleva direktiiviga hõlmatud tooteid saab teataval juhtudel kasutada ka muul otstarbel kui need, milleks nad on mõeldud, see võib ohustada inimeste ja vara turvalisust; järelkult ei tohi liikmesriike takistada astumast vajalikke samme sellise kasutamise vältimiseks;

seetõttu ja avaliku julgeoleku huvides on vaja eelkõige ühenduses kindlaks määrata iseloomulikud omadused, mille põhjal eristatakse kõrge lämmastiksisaldusega ammooniumnitraat-lihtväetisi seda liiki ammooniumnitraadist, mida kasutatakse lõhkeaineks mõeldud toodete valmistamiseks;

⁽¹⁾ EÜT C 16, 23.1.1976, lk 4.

⁽²⁾ EÜT C 125, 8.6.1976, lk 43.

⁽³⁾ EÜT C 204, 30.8.1976, lk 10.

⁽⁴⁾ EÜT L 24, 30.1.1976, lk 21.

ohutuse tagamiseks peavad kõrge lämmastikusaldusega ammooniumnitraat-lihtväetised vastama teatavatele omadustele; liiks sellele soovivad mitmed liikmesriigid oma äranägemisel kehtestada nõude nende väetiste detonatsioonikindluse katsetamiseks kas enne või pärast turustamist;

analüüsi- ja järelevalvemeetodite kindlaksmääramine, samuti tehnika arengut arvestades nende muutmine ja täiendamine kujutavad endast tehnilisi meetmeid, mille vastuvõtmise kohustus tuleks panna komisjonile, nii et protseduuri saaks lihtsustada ja kiirendada;

tehnika areng teeb vajalikuks käesoleva direktiivi tehniliste nõuete kiire vastuvõtmise; asjakohane kord on direktiivi 76/116/EMÜ artiklite 10 ja 11 alusel väetisi käsitlevate direktiivide kohandamiseks tehnika arenguga juba kehtestatud,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

1. Ilma et see piiraks direktiivi 76/116/EMÜ kohaldamist, kohaldatakse käesolevat direktiivi ühenduse liikmesriikides turule viidud suure lämmastikusaldusega ammooniumnitraat-lihtväetiste suhtes.

2. Käesoleva direktiivi kohaldamisel tähendab mõiste "väetised" keemiliselt ammooniumnitraadi baasil valmistatud ja väetisena kasutamiseks mõeldud tooteid, mis sisaldavad üle 28 massiprotsendi lämmastikku ja võivad sisaldada anorgaanilisi lisandeid või inertseid aineid, nagu peenestatud lubjakivi, dolomiit, kaaltsiumsulfaat, magneesiumsulfaat või kiseriit.

3. Lõikes 2 nimetatata anorgaanilised lisandid ja inertsed ained, mida kasutatakse väetiste kokkusegamisel, ei tohi suurendada nende kuumustundlikkust ja detonatsioonikalduvust.

Artikkel 2

Märget "EMÜ väetis" võib kanda väetis, mis vastab I lisas ettenähtud omadustele ja piirangutele. Väetise nõuetele vastavuse tõendamiseks kasutab väetise turustamise eest vastutav ühenduses asuv isik märget "EMÜ väetis".

Artikkel 3

Lõpptarbijale võib tarnida üksnes pakendatud väetist.

Väetiste veole kohaldatakse edaspidigi rahvusvahelisi ohtlike ainete veo eeskirju.

Artikkel 4

Liikmesriigid ei või käesolevas direktiivis sätestatud nõuetega seotud põhjustel keelata, piirata ega takistada "EMÜ väetise" märget kandva ja käesoleva direktiivi nõuetele vastava väetise turustamist.

Artikkel 5

Käesoleva direktiivi sätteid ei välista avaliku julgeoleku seisukohalt põhjendatud meetmete võtmist, millega keelatakse, piiratakse või takistatakse väetiste turustamist.

Artikkel 6

Liikmesriigid võtavad kõik vajalikud meetmed selle tagamiseks, et "EMÜ väetise" märgega turuleviidavad väetised vastaksid käesoleva direktiivi sätetele ja selle I lisale.

Artikkel 7

1. Ilma et see piiraks artiklis 6 nimetatud meetmeid, võivad liikmesriigid oma äranägemisel täiendavalt kontrollida "EMÜ väetise" märgega väetisi. Neid kontrollimisi võib teha kas enne või pärast väetiste turuleviimist või samal ajal mõlemas etapis.

2. Sellise kontrollimise korral võib teha ainult II lisas kirjeldatud katse.

3. Käesoleva direktiivi nõuetele vastava "EMÜ väetise" ja liikmesriikide äranägemisel tehtava II lisas kirjeldatud detonatsioonikindluse katse suhtes ei kohaldata niisuguseid siseriiklikke õigusnorme – eriti ladustamise suhtes –, mis on sama ranged nagu nendele nõuetele mittevastavate toodete puhul kohaldatavad õigusnormid.

Artikkel 8

1. Direktiivi 76/116/EMÜ artiklis 11 sätestatud korras kehtestatakse järgmised sätted:

— I lisa punktidele 1, 2 ja 6 vastavuse kontrollimise meetod ning II lisas kirjeldatud katse tegemise meetod,

— II lisas ettenähtud termotsüklite arv, mis väetis peab läbima. Nähakse ette vähemalt kaks termotsüklit,

— analüüsi- ja proovivõtumeetodid,

— raskmetallide lubatud piirsisaldus.

2. Väetiste koostise ja omaduste määramise meetodite ning detonatsioonikindluse katse tegemise meetodi tehnika arenguga kohandamiseks vajalikud võimalikud muudatused võetakse vastu samas korras.

3. Kolm aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist võetakse samas korras vastu otsus selle kohta, kas I lisa 1. jaos nimetatud katse puhul säilitatakse kahe termotsükli tegemise nõue.

Artikkel 9

1. Kui liikmesriigil on alust arvata, et teatav käesoleva direktiivi nõuetele vastav väetis kujutab siiski ohtu julgeolekule või tervisele, võib ta ajutiselt keelata selle väetise turustamise oma territooriumil või kohaldada selle suhtes eritingimusi. Asjaomane liikmesriik teatab sellest viivitamata teistele liikmesriikidele ja komisjonile ning põhjendab oma otsust.

2. Komisjon konsulteerib kuue nädala jooksul asjaomaste liikmesriikidega ning esitab seejärel viivitamata oma arvamuse ja võtab asjakohased meetmed.

3. Kui komisjon arvab, et käesolevas direktiivis on vaja teha tehnilisi muudatusi, võtab kas komisjon või nõukogu need muudatused vastu artiklis 8 sätestatud korras. Sellisel juhul

võib kaitsemeetmeid võtnud liikmesriik need muudatuste jõustumiseni kehtima jätta.

Artikkel 10

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud normid kaheksateistkümmne kuu jooksul pärast direktiivi teatavakstegemist ning teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Liikmesriigid kohaldavad neid sätteid alates 1. jaanuarist 1984.

2. Liikmesriigid tagavad, et komisjonile tehakse teatavaks käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud siseriiklike õigusnormide tekst.

Artikkel 11

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 15. juuli 1980

Nõukogu nimel

eesistuja

J. SANTER

I LISA

SUURE LÄMMASTIKUSISALDUSEGA AMMOONIUMNITRAAT-LIHTVÄETISTE OMADUSED JA PIIRNORMID**1. Poorsus** (õlirensioon)

Eelnevalt temperatuurivahemikus 25–50 °C kaks termotsüklit läbinud väetise õlirensioon ei tohi ületada 4 massiprotsenti.

2. Põlevad komponendid

Süsinikule arvestatud põleva materjali protsent ei tohi olla üle 0,2 vähemalt 31,5 massiprotsendise lämmastikusisaldusega väetiste puhul ja ei tohi olla üle 0,4, kui väetise lämmastikusisaldus on vähemalt 28, kuid alla 31,5 massiprotsendi.

3. pH

10 g väetise lahustamisel 100 ml vees saadud lahuse pH peab olema vähemalt 4,5.

4. Osakeste suuruse määramine

1 mm avadega sõela ei tohi läbida üle 5 % osakestest ning 0,5 mm avadega sõela ei tohi läbida üle 3 % osakestest.

5. Kloor

Kloori suurimaks sisalduseks kehtestatakse 0,02 massiprotsenti.

6. Raskmetallid

Raskmetalle ei tohi tahtlikult lisada ja tootmise käigus juhuslikult lisanduvad raskmetallide jäljed ei tohi ületada komitee kehtestatud piirnorme.

II LISA

ARTIKLIS 7 NIMETATUD DETONATSIOONIKATSE KIRJELDUS

Detonatsioonikatse tehakse representatiivse väetiseprooviga. Enne detonatsioonikatset läbib kogu proovimass kuni viis termotsükli.

Väetisega tehakse detonatsioonikatse rõhtsalt asetsevas terastorus järgmistes tingimustes:

Õmblusteta terastoru

Toru pikkus: vähemalt 1 000 mm

Nominaalne välisläbimõõt: vähemalt 114 mm

Nominaalne seinapaksus: vähemalt 5 mm

Võimenduslaeng: selleks et määrata proovi tundlikkust detonatsiooni edasikandumisele, valitakse võimenduslaengu liik ja mass nii, et proovile avaldatav detonatsioonisurve oleks maksimaalne

Katsetemperatuur: 15–25 °C

Pliisilindri indikaatorsilindrid detonatsiooni määramiseks: läbimõõt 50 mm
kõrgus 100 mm

Pliisilindrid asetatakse 150 mm intervallidega nii, et nad kannaksid terastoru rõhtasendis. Katset tehakse kaks korda. Katse loetakse lõplikuks, kui kummaski katses ühe või mitme kandva silindri muljutuse määr on alla 5 %.